

Landbruks- og matdepartementet
Postboks 8007 Dep.

0030 OSLO

Fredrikstad, 12.1.2015

Høringssvar om odelsloven og boplikten fra Østfold Bonde- og Småbrukarlag

Innledning

Landbruks- og matdepartementet har sendt ut på høring et forslag til opphevelse av konsesjonsloven og boplikten. Østfold Bonde- og Småbrukarlag vil med dette benytte sin rett til å komme med høringssvar.

Formålet med dagens konsesjonslov er «å regulere og kontrollere omsetningen av fast eiendom for å oppnå et effektivt vern om landbrukets produksjonsarealer og slike eier- og bruksforhold som er mest gagnlige for samfunnet..»

Regjeringen mener odelsloven og boplikten innebærer sterke inngrep overfor den enkelte ved at det offentlige bestemmer hvem som skal få kjøpe en eiendom, og til hvilken pris, samtidig som det ofte settes vilkår om boplikt. Derfor vil regjeringen fjerne odelsloven og boplikten.

I følge høringsnotatet mener departementet «at arbeidet for å verne om produksjonsarealene er viktig, og skal derfor utarbeide en nasjonal jordvernstrategi.»

Dagens situasjon

- Gjennomsnittslønna i Norge målt i 2012 kroner har økt fra 300 000 til om lag 460 000 fra 1990-2012.
- Gjennomsnittlig arbeidsinntekt i jordbruket ligger stabilt på samme nivå i 2012 som i 1990, under 200 000 kroner.
- Gjennomsnittlig timeinntekt for bønder i 2011 var 127 kroner timen, under halvparten av en vanlig norsk timelønn.
- I løpet av de siste 50 år har over en million dekar dyrket og dyrkbar mark blitt omdisponert i Norge.
- Antall dekar fulldyrka mark per innbygger har sunket gjennom mange år og er nå under 1,7 dekar.
- Antall bønder har gått ned med 30 prosent siden 2002.
- Antall dekar godkjent nydyrka mark har vært stigende siden 2002.
- Sterk produktivitetsvekst.

Vurdering

Østfold Bonde- og Småbrukarlag er sikre på at fjerning av odelsloven og boplikten vil føre til kraftig prisstigning på jordbrukseiendom, og kraftigst i sentrale strøk. Som vi har vist i kulepunkter så er arbeidsinntektene i jordbruket lave. Vi vil derfor se en utvikling i Norge hvor det blir enda vanskeligere å kunne overta/kjøpe et gårdsbruk for å ha det som levevei. Det er grunn til å anta at

det vil bli kapitalsterke kjøpere som vil overta gårdsbruk uten nødvendigvis med målsettingen om selv å drive jorda.

Vi vil også kunne se et sterkere press for omdisponering av areal til andre formål enn til matproduksjon.

Østfold Bonde- og Småbrukarlag ønsker sterkt fokus på jordvern og nydyrking. Det er nødvendig med betydelig bedring av arbeidsinntektene i jordbruket.

Anbefaling

Østfold Bonde- og Småbrukarlag støtter ikke departementets forslag om å avvikle konsesjonsloven og boplikten.

Styret, Østfold Bonde- og Småbrukarlag